

याधानमिति . मानवे च स्तरणानन्तरम् अर्धव्रते प्रदायोत्तरत आहवनीयस्येध्म-
बर्हिरुपसादयतीति . काठके च वत्सापाकरणस्य कालान्तरमुक्तम् वत्सानपा-
कृत्य प्रवर्ग्यवति पात्राण्युद्धास्याग्निकर्मणाग्निं प्रणीयेति उपसत्समासानन्तरं प्रा-
कप्रवर्ग्योत्सादनादित्यर्थः . मानवे च उत्तमायामुपसदि पौर्वाह्निकीं कृत्वा शा-
खामहैत्यर्धव्रते प्रदाय सद्यः कुर्यादापराह्निकीमिति . आपस्तम्बे च उत्तरपरिग्र-
हानन्तरमुक्तम् उत्तरं परिग्रहं परिगृह्णात्यत्र प्रतिप्रस्थाता शाखामाहृत्य मैत्रा-
वरुण्याः पयस्याया वत्सानपाकरोति प्रोक्ष्य बर्हिस्त्रिर्वेदिं प्रोक्षति नाप्रोक्षिता-
मभिचरत्यथैनां बर्हिषा बहुलं प्राचीनं स्तीर्विति . प्रतिप्रस्थातुः सवनीयनिर्वा-
पविधानात् तस्यैव शाखाहरणं वत्सापाकरणं चयुक्तम् . एवं च कात्यायनेना-
ग्नीदैर्वपतीत्यादिना (१. १. १५) आग्नीध्रस्य पुरोडाशधानाकरम्भदधिपयस्यावृषसव-
नीयकरम्भविधानात्तत्करणवृषं शाखाहिदनवत्सापाकरणदोहादिकं तेनैव कर्तव्यम्
सवनीयानामलङ्करणान्तस्याङ्गकलापस्य तत्कर्तृकवविधानात् . तेन प्रातः प्रथमो-
पसदोऽनन्तरं वा उपसत्समासानन्तरं वा उत्तरपरिग्रहानन्तरं वा बर्हिःप्रोक्षणा-
त्प्रागाग्नीध्रेण शाखाहिदनादि वत्सापाकरणान्तं कर्तव्यम् ।

आज्याधिश्रयणस्रुकसंमार्जनोद्वासनाविज्ञानानि कृत्वा शालाद्वार्यमपरेणास्ते यज-
मान उपस्थे सोमं कृत्वा ॥ ३१ ॥ आग्नीध्रीयप्रणयनार्थमिध्मं शालाद्वार्येऽभ्याधाय
अग्नीषोमीयार्थस्याज्यस्याधिश्रयणं पश्वर्यानामेव स्रुचां संमार्जनमाज्योद्वासनं पत्नीक-
र्तृकमवेक्षणं च कृत्वा शांरेण यजमानः उत्सङ्गे सोमं कृत्वा उपविशति . अनेक-
यजमानकऽएक एव . उपस्थे सोमं कृतेति क्वाप्रत्यय आनन्तर्यमात्रे पदार्थानां
भिन्नकर्तृकत्वात् . अत्र चेध्माधानाज्याधिश्रयणानन्तरं शालातो निष्क्रम्यान्तःपात्य-
समीपे स्थित्वा स्रुचः संमृडूत्यादिप्रैषशेषं (२. ६. ३४) ब्रूयात् . ततः स्फ्योदकप्रहारं
च कुर्यात् पाणिप्रक्षालनं च बर्हिरन्तर्प्रेषानन्तरं (२६) पूर्वमेव कृतं सामर्थ्यात् . ततो
ऽन्तःपात्यदेशे स्फ्यसादनमत्रैव कार्यम् सकलप्रेषदानानन्तरमेव स्फ्योदकप्रहारादे-
र्दृष्टत्वादिति . ततः स्रुकसंमार्जनादि ।

शालाद्वार्यमपरेण सोमक्रयणीपदं परिकिरति ॥ ३२ ॥ अध्वर्युः . पदमिति
पदपांसून् सोदं च यत्पूर्वं (७. ६. २०-२४) स्थात्यामोष्य पत्न्यै समर्पितमासीत्तदेव ।